

In memoriam

ZVONIMIR ČERVENKO STOŽERNI GENERAL U MIRU

(13. studenoga 1926. – 17. veljače 2001. godine)

Član Izdavačkog savjeta *Polemosa*

U Zagrebu je 17. veljače 2001. godine umro stožerni general u miru Zvonimir Červenko, zastupnik u Županijskom domu Hrvatskoga sabora, jedan od tvoraca i prvih organizatora Hrvatske vojske i istaknuti vojni strateg.

Rana životna sudbina Zvonimira Červenka karakteristična je za mnoge Hrvate koji su se opredijelili za vojni poziv i služili u bivšoj JNA. Nakon završetka Vojnotehničke akademije, službovao je na mnogim mjestima kao časnik tehničke struke da bi zbog svojih političkih naziranja 1971. godine bio uhićen, izbačen iz vojske i poslan na robiju u zloglasnu kaznionicu Nova Gradiška. Narednih decenija živio je obespravljen i u nekoj vrsti unutarnje emigracije, zarađujući za život i kao inkasator televizijske pretplate. Približavanjem demokratskih promjena Červenko se politički angažira i postaje članom Hrvatske demokratske zajednice, a nakon prvih višestranačkih izbora, odbivši ponudu da preuzme funkciju ministra obrane, aktivno se uključuje u izgradnju obrambenog sustava i oružanih snaga mlade Republike Hrvatske kojoj prijeti oružana agresija. Kao čelnik tadašnjeg Gradskog sekretarijata za obranu, Červenko 1991. godine energično mobilizira ogromne civilne resurse Zagreba i sudjeluje u ustrojavanju i mobiliziranju deseti-na brigada. Koncem te godine prelazi u Glavni stožer i poduhvaća se stvaranja Domobranstva kao nove forme organizacije prostorne komponente oružanih snaga. Premda razmjerno slabo opremljene oružjem, vozilima i opremom, pješачke domobranske postrojbe pokazat će svoju vrijednost ne samo u obrani za vrijeme razmjernog zatišja na hrvatskim bojišnicama nakon Sarajevskog primirja 1992. godine, nego i u navali tijekom završnih operacija kada se neke od njih po vrsnoći i po rezultatima izjednačuju i s gardijskim postrojbama. Obnašajući različite dužnosti u Glavnom stožeru, Červenko odmah poslije uspješno izvedene operacije BUEŠAK biva i formalno imenovan za njegova načelnika (15. srpnja 1995. godine) te radi na pripremama i vođenju OLUJE, završne pobjedonosne operacije rata u Hrvatskoj koja predstavlja krunu njegove plodne vojne karijere.

Poslije umirovljenja general Červenko ostaje aktivan kao voditelj nacionalnog projekta razminiranja, a zapamćeno je i njegovo beskompromisno vođenje revizije statusa ratnih vojnih invalida. Posvećuje se politici i obnaša različite visoke dužnosti u HDZ-u te ulazi u Županijski dom kao zastupnik i predsjednik odbora za branitelje i zakonodavstvo.

U vrijeme kad je Ministarstvo obrane bilo mnogo zatvorenije i ideologiziranije nego danas, general Červenko pružao je bezrezervnu potporu civilnim inicijativama i istraživanjima vojnih pitanja izvan službenih foruma. Zamoljen da prihvati članstvo u Izdavačkom savjetu *Polemosa*, odgovorio je isti dan i nastavio pratiti i poticati naš rad ne odustajući od pružanja potpore ni u vrijeme kad je časopis napadan i zabranjen. Odlaskom ovog otvorenog i nadasve tolerantnog vojnika i političara, Hrvatska je izgubila jednog od svojih najzaslužnijih generala, a *Polemos* dragocjenog konzultanta i vrlog prijatelja.

Uredništvo